

Fortumin energiakatsaus

Fortumin näkemyksiä koskien sähkön vähittäismarkkinoihin liittyvää sääntelyä

Euroopan unionin energiapolitiikka on tähän asti keskittynyt sähkön ja kaasun tukkumarkkinoiden vapauttamiseen ja ilmastolle haitallisten päästöjen vähentämiseen. Sähkön vähittäismarkkinoiden kehittäminen EU-tasolla ja alueellisesti on ollut paljon haastavampi tehtävä. Euroopassa kansallisten sähkön vähittäismarkkinoiden kypsyysaste vaihteleekin maittain huomattavasti, ja vähittäismyynnin asiakaisiin on liitetty keskusteluissa energiaköyhyyden kaltaisia arkaluonteisia aiheita.

Euroopan komissio on viime vuosina panostanut enemmän kuluttajanäkökulmaan. Vuonna 2015 komissio esitteli energiankuluttajia koskevan uuden mallin, jonka tarkoitus on antaa kotitalouksille ja yrityksille suurempi rooli Euroopan energiemarkkinoiden muutoksessa. Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille -toimintopakettiin sisältyy ehdotuksia, jotka koskevat kysyntäpuolen osallistumista ja energian älykkäämpää käyttöä. Paketti on myös askel kohti uuden ajan energiemarkkinoiden toimijoiden roolien ja vastuiden määrittämistä: siinä esim. energian varastointi ja sähköajoneuvojen lataus katsotaan kaupallisten - ei säänneltyjen -markkinoiden toiminnoksi.

Tärkeimmät sääntelyyn liittyvät teemat

Fortumin näkemyksen mukaan seuraavat sääntelyyn liittyvät asiat ovat tärkeimpiä, ja ne tulee määritellä ja selkeyttää lähitulevaisuudessa:

Sähkön vähittäismarkkinamalli

- Asiakaskeskeinen malli. Kyseessä on kuluttajien osallistumisen ja uusien palvelujen kehittämisen kannalta tärkeä asia, johon kuuluu olennaisesti myös yhdistetty laskutus sähköstä ja sähkönsiirrosta.
- Tasapuolisen toimintaympäristön takaaminen kaikille kaupallisille toimijoille riippumatta näiden vertikaalisesta integraatiosta ja muista tekijöistä.

Kilpaillun ja säännellyn liiketoiminnan eriyttäminen

- Sääntöjen tulee koskea tasapuolisesti kaikkia jakeluverkonhaltijoita näiden kokoon katsomatta. Tämä on erityisen tärkeää sellaisilla markkinoilla, joilla toimii paljon pieniä yrityksiä, kuten Pohjoismaissa.

Hintasääntely

- Sääntelystä tulee luopua ja hintasignaalin tulee näkyä loppukäyttäjille.
- Kaikkien kuluttajien tulee voida saada hyötyä joustavista sopimuksista.
- Energiaköyhyyteen on puututtava sosiaalipolitiikan keinoin.

Älykköät sähkömittarit

- Älykköät sähkömittarit ovat avainasemassa, kun tukkumarkkinoiden signaaleja tuodaan näkyviin vähittäismarkkinoiden hintoihin.
- Tuntitaso mittauksen ja -taseselvityksen tulisi olla alan standardi.

Dynaamiset siirtohinnot ja verot

- Kysyntäjouston kehittymistä voidaan tukea siirtymällä kiinteistä siirtotarifeista dynaamisiin hintoihin.
- Sama voisi osin päteä myös sähkön energiaverotukseen.

Kuluttajien tietoihin liittyvät asiat

- Tietoturva on huolehdittava.
- Pohjoismaisten datahubien vuorovaikutus tulee varmistaa.

Laskutus ja vaihtaminen

- Kuluttajien odotuksiin tulee vastata digitaaliseen aikakauteen sopivalla lainsäädännöllä.
- Liian yksityiskohtaista laskutuksen ja vaihtojen sääntelyä tulee välttää.

Paikallinen kuluttajien oma tuotanto

- Kaikilla kuluttajilla tulisi olla oikeus tuottaa sähköä itse ja myydä ylijäämää sähköverkkoon markkinahintaan.
- Pientuottajilla tulisi olla myös samat velvollisuudet esimerkiksi tasevastuun suhteen.

Kysyntäjousto

- Kysynnän joustoa koskevat toimenpiteet tulee jättää kaupallisille toimijoille.

Aggregaattorit

- Aggregaattorit ovat tärkeä uuden energiajärjestelmän osapuoli, jolta esimerkiksi sähköä tuottavat kuluttajat voivat ostaa tasepalveluita.
- Yhtäläiset velvollisuudet markkinoilla. Aggregaattorien tulee myös olla tasevastaavia.
- Aggregaattori-toiminnan tulisi olla markkinaperusteista, ei tuettua

Energian varastointi

- Energian varastoinnin tulee olla osa kilpailtua liiketoimintaa, ei osa säänneltyä verkkoliiketoimintaa.
- Energian varastoinnin verotusta tulee selkeyttää. Vaikka sähkön verotus on kansallinen asia, sen periaatteiden päättäminen EU-tasolla olisi hyödyllistä. Varastojen lataaminen verkosta ei ole kulutusta.
- Kotitalousmittakaavan varastoinnin tekniset ja lainsäädännölliset yksityiskohdat kaipaavat selventämistä.

Sähköajoneuvojen lataus

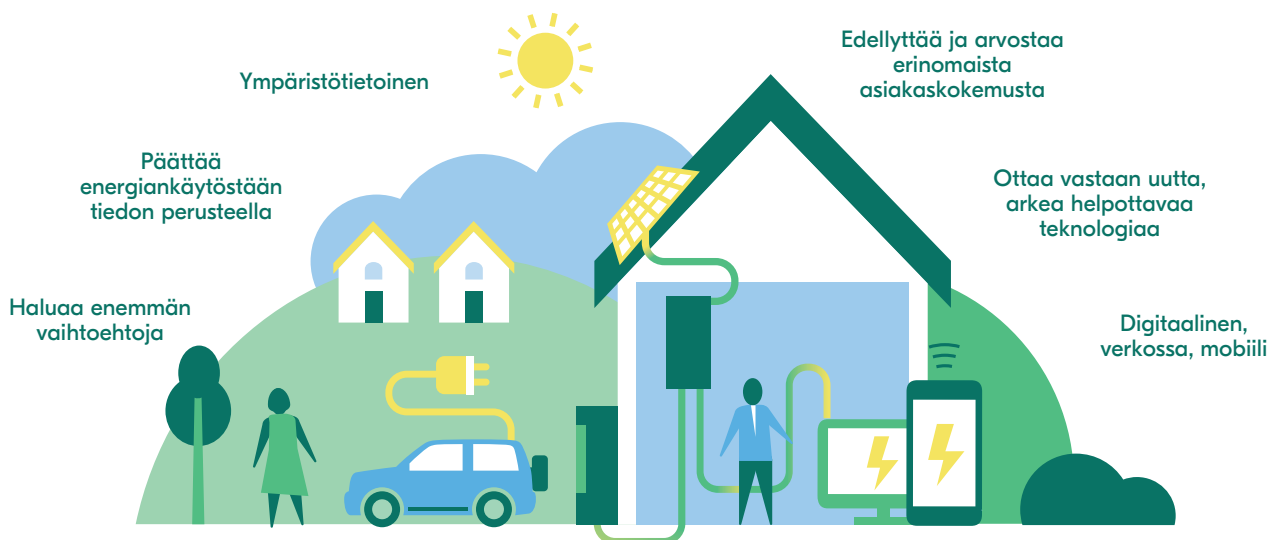
- Sähköajoneuvojen latauksen tulee olla osa kilpailtua liiketoimintaa, ei osa säänneltyä verkkoliiketoimintaa.

Energiatehokkuus

- Energiatehokkuuteen liittyvän sääntelyn tulee edistää joustavuutta staatististen säästöjen ohella – energiankulutuksessa ajoitus on tulevaisuudessa tärkeämpää kuin kulutuksen määrä.

Lue koko katsaus Fortumin verkkosivuilta www.fortum.com.

Fortum Energy Review: Electricity Retail Market for active energy consumers, May 2017, 20 sivua.

Tehokkaat asiakaskeskeiset energiapalvelut edellyttävät kokonaisvaltaista näkemystä asiakkaiden energiankäytön kustannuksista ja ympäristöjalanjäljestä

Palvelut		Optimoinnin parametrit					
Tukee käyttäjien siirtymistä markkinoiden aktiivisiksi osallistujiksi							
Paikallista tuotantoa, esimerkiksi aurinkopaneeleja, sekä hallintaa ja palveluja	Varastointiratkaisuja	Joustavien ja ohjattavien kuormien hallinta	Vaihtoehtoiset polttoaineet ja energialähteet, esimerkiksi lämpöpumpit	Sähköajoneuvot, joiden lataus ja akun käyttö voidaan ajastaa	Sähkötöimitusta ja muita ulkoisia energialähteitä koskevat sopimukset	Jakeluverkkoon liittyvät fyysiset rajoitukset ja sopimusehdot	Verot
Asiakasrajapinnan digitalisaatio							